

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Ειδική συνεδρίαση 16^{ης} Οκτωβρίου 2019

Ωρα έναρξης: 12.01 μ.μ.

Αρ. 4

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε της Ιρλανδίας,

Σας καλωσορίζω στην Κύπρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων,

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και μεγάλη τιμή να καλωσορίζω τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας κ. Michael Higgins στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η παρουσία σας, κύριε Πρόεδρε, στη χώρα μας και ιδιαίτερα στην ειδική αυτή συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής αντανακλά τους φιλικούς δεσμούς μεταξύ Κύπρου και Ιρλανδίας, που εκτείνονται τόσο στο επίπεδο της ηγεσίας όσο και στο επίπεδο των λαών μας. Δεσμοί που βασίζονται στις κοινές αρχές και αξίες και στην κοινή προσήλωσή μας στις αρχές του διεθνούς δικαίου, στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στις αρχές της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

Κύπρος και Ιρλανδία, δύο νησιωτικά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μοιράζονται κοινές ιστορικές εμπειρίες και εγγύτητα θέσεων σε πολλά ζητήματα, εκφράζοντας αλληλοϋποστήριξη εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και στα πλαίσια άλλων διεθνών οργανισμών όπου συμμετέχουν. Μοιραζόμαστε επίσης κοινές προκλήσεις και προβληματισμούς, ιδιαίτερα με την απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον αντίκτυπο που αυτή θα έχει στην Κύπρο αλλά ιδιαίτερα στην Ιρλανδία και απευχόμαστε βεβαίως την έξοδο χωρίς συμφωνία.

Η πρόσφατη επίσκεψή μου στο Δουβλίνο, για να παραστώ στους επίσημους εορτασμούς για τη συμπλήρωση εκατό χρόνων λειτουργίας του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου, έχει ανανεώσει τα αισθήματα θαυμασμού για την ιστορία, την ομορφιά, αλλά και για τα επιτεύγματα της χώρας σας, καθώς και τα αισθήματα εκτίμησης προς τον περήφανο και φιλόξενο λαό της Ιρλανδίας.

Επέστρεψα από την Ιρλανδία με τις θερμότερες αναμνήσεις, ειδικότερα εξαιτίας και της ευκαιρίας να συναντηθώ μαζί σας και να ανταλλάξουμε απόψεις σε θέματα που απασχολούν τις χώρες μας, την Ευρώπη και την ανθρωπότητα γενικότερα, τόσο σε πολιτικό αλλά ιδιαίτερα σε φιλοσοφικό επίπεδο. Μιλήσαμε και για τις αρχαίες ελληνικές τραγωδίες. Βαθιά εντυπωσιασμένος από το λογοτεχνικό σας έργο και την πολυσύνθετη και πλούσια καλλιεργημένη προσωπικότητά σας, θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ στην επικαιρότητα του ποιητικού σας λόγου. Διαβάζοντας τους στίχους σας, δεν μπορούμε παρά να συμπορευθούμε με τους χιλιάδες

ανθρώπους που εγκαταλείπουν τα σπίτια και τις ζωές τους, αλλά και να αναλογιστούμε τις βαθιές πληγές που αφήνει ο πόλεμος στη συλλογική μνήμη. Ειδικά στην Κύπρο, όπου γνωρίζουμε από προσφυγιά και κατοχή λόγω της τουρκικής εισβολής και προσβλέπουμε να οικοδομήσουμε ένα μέλλον ειρηνικό σε συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας για μας και τα παιδιά μας, όπως και τη γειτονιά μας, ώστε να σταματήσουν πια να κλαίνε οι προφήτες, αν μου επιτρέψετε να παραφράσω για λίγο τον εμπνευσμένο και συγκινητικό σας στίχο.

Επαναλαμβάνω και τώρα, όπως σας είχα εκφράσει και τότε, την επιθυμία μου για τη δημιουργία περαιτέρω ευκαιριών για επαφές μαζί σας, αλλά και μεταξύ των κοινοβουλίων μας.

Με την ευκαιρία της εδώ παρουσίας σας θα ήθελα να εκφράσω για ακόμα μία φορά την ευγνωμοσύνη της κυπριακής πολιτικής ηγεσίας και του κυπριακού λαού για τη σταθερή στήριξη της κυβέρνησης της Ιρλανδίας στις προσπάθειές μας για επίτευξη συμφωνημένης δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο κυπριακό πρόβλημα. Η Κυπριακή Δημοκρατία παραμένει προσηλωμένη στον στόχο μιας λύσης στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ και των αρχών του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, χωρίς εγγυήσεις και ξένα στρατεύματα, που θα διασφαλίζει τον σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων.

Παρ' όλα αυτά, η Τουρκία, αντί να συνεργαστεί για επίλυση του Κυπριακού, εμμένει στις άτεγκτες θέσεις της και επιπλέον εντείνει την προκλητική στάση της, καταπατώντας το διεθνές δίκαιο, αμφισβητώντας και παραβιάζοντας την αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκτοξεύοντας πολεμικές απειλές.

Παρά την καταδίκη των τουρκικών προκλητικών ενεργειών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη διεθνή κοινότητα γενικότερα, χρειάζεται λήψη ουσιαστικότερων μέτρων και πιο αποτελεσματική άσκηση διεθνών πιέσεων προς την Τουρκία, της οποίας οι τελευταίες ενέργειες εντός αδειοδοτημένων τεμαχίων της κυπριακής ΑΟΖ αποτελούν την πιο σοβαρή και επικίνδυνη πρόκλησή της μετά την εισβολή του 1974.

Η συμμετοχή της Ιρλανδίας στην πρώτη αποστολή της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP το 1964 αποτελεί τρανταχτό παράδειγμα του ειλικρινούς ενδιαφέροντος της χώρας σας για στήριξη της ειρήνης στην Κύπρο, αλλά και της έμπρακτης συμπαράστασής της στον κυπριακό λαό. Δράττομαι της ευκαιρίας να επαναλάβω την ευγνωμοσύνη της χώρας μου προς τους χιλιάδες Ιρλανδούς στρατιώτες που έχουν υπηρετήσει στην UNFICYP από το 1964 μέχρι και το 2005, καθώς και στους Ιρλανδούς μέλη του αστυνομικού τμήματος της δύναμης που υπηρετούν σήμερα στην Κύπρο.

Θα ήταν παράλειψή μου επίσης να μην εκφράσω ειλικρινείς ευχαριστίες για τη σημαντική οικονομική συνεισφορά της Ιρλανδίας στη Διερευνητική Επιτροπή για τους Αγνοούμενους -της οποίας το σημαντικό έργο ελπίζουμε ότι θα κλείσει σταδιακά, αλλά και το συντομότερο δυνατόν- την πιο τραγική πτυχή του κυπριακού προβλήματος, που θα βοηθήσει να επουλωθεί μια ανοικτή πληγή σχεδόν μισού αιώνα.

Εκφράζοντας ακόμα μία φορά τη μεγάλη μου χαρά για την εδώ παρουσία σας και αυτή τη συνάντηση, κύριε Πρόεδρε, είμαι βέβαιος ότι η επίσκεψη αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω τους δεσμούς των δύο χωρών μας και θα ενδυναμώσει τις θέσεις των χωρών μας στο διεθνές επίπεδο. Οι μικρές χώρες -κάτι που δεν καταγράφεται στην ομιλία μου και μόλις πρόσφατα συζητήσαμε- πρέπει να συνεργαστούν, για να στηριχθεί το κράτος δικαίου και οι αρχές του διεθνούς δικαίου και το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Εύχομαι στην Ιρλανδία και τον περήφανο ιρλανδικό λαό επίτευξη των ευγενών τους στόχων, κοινωνική πρόοδο και ευημερία.

Παρακαλώ τώρα τον κοσμήτορα της Βουλής να συνοδεύσει τον Πρόεδρο της Ιρλανδίας κ. Michael Higgins στο βήμα.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ:

(MICHAEL HIGGINS)

Εξοχότατε Πρόεδρε της Βουλής,

Εξοχότατοι βουλευτές,

Αξιότιμοι προσκεκλημένοι,

A Uachtarán an Tí, a Bhaill, Aíonna Oirirce,

Πρόεδρε Συλλούρη,

Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση και το θερμό καλωσόρισμα που απευθύνετε προς εμένα, καθώς και τη σύζυγό μου Σαμπίνα και την αντιπροσωπία μου σήμερα. Ήταν χαρά μου που συναντηθήκαμε κατά την επίσκεψή σας στην Ιρλανδία στις αρχές του χρόνου, τον Ιανουάριο, κατά τους εορτασμούς των εκατό χρόνων από την ίδρυση του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου, Dáil Éireann.

Επιτρέψτε μου επίσης να εκφράσω τις ευχαριστίες μου για το θερμό καλωσόρισμα το οποίο έχετε επιφυλάξει στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Ισότητας της χώρας μου Charlie Flanagan, ο οποίος συνεργάστηκε πολύ στενά με την κυβέρνησή σας κατά τη λειτουργική αναθεώρηση του συστήματος των δικαστηρίων στην Κύπρο, ένα παράδειγμα συνεργασίας που ελπίζω να επεκταθεί και να εμβαθυνθεί.

Είναι μεγάλη τιμή μου που με έχετε προσκαλέσει να χαιρετίσω αυτό το σώμα στα πλαίσια της επίσημης επίσκεψής μου στην Κύπρο. Ως βουλευτής για πολλές δεκαετίες προσωπικά έχω απόλυτη επίγνωση του ζωτικής σημασίας ρόλου που διαδραματίζουν οι θεσμοί των αντιπροσωπευτικών μας δημοκρατιών, της σημασίας των κοινοβουλίων μας προφανώς στον αγώνα για δημοκρατική εκπροσώπηση, αλλά ιδιαίτερα τώρα που εξακολουθούμε να διανύουμε μια δύσκολη περίοδο, αντιμετωπίζοντας προκλήσεις, νέες αλληλεπιδρώσεις και πολυεπίπεδες κρίσεις στο δημοκρατικό, ανθρωπιστικό και οικολογικό επίπεδο.

Μετά τη συνάντησή μου με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη νωρίτερα αυτή τη βδομάδα ανέφερα πως η Ιρλανδία και η Κύπρος, δύο νησιά στα δύο άκρα της ευρωπαϊκής ηπείρου, είναι δύο χώρες που τις χωρίζει μια γεωγραφική απόσταση κάπου 3 800 χιλιομέτρων, αλλά η συναισθηματική και πολιτιστική απόσταση μεταξύ τους ως νησιωτικά κράτη δεν υπήρξε ποτέ τόσο αισθητά μεγάλη. Τόσο η Ιρλανδία όσο και η Κύπρος αγωνίστηκαν για την ανεξαρτησία τους διαμέσου των αιώνων. Κι οι δύο χώρες είχαμε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της μετα-αποικιακής ανοικοδόμησης του έθνους και έχουμε κι οι δυο μοιραστεί τις επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης του 2008, που είχαν έναν τόσο σοβαρό αντίκτυπο στους λαούς μας.

Κατά τη συνέντευξη τύπου μετά τη συνάντησή μου με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη αναφέρθηκα επίσης στη βαθιά ανησυχία που τρέφω ως Πρόεδρος της Ιρλανδίας για τα γεγονότα στη Βόρεια Συρία και τη μονομερή επέμβαση της Τουρκίας στην περιοχή, καθώς και τις επιπτώσεις της. Σήμερα επιτρέψτε μου να επαναλάβω εδώ την έκκλησή μου προς την Τουρκία να αναζητήσει μια εναλλακτική προσέγγιση βάσει διαπραγματεύσεων, μια προσέγγιση που να απορρίπτει τη στρατιωτική επέμβαση και τη συνακόλουθη τραγική ανθρωπιστική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και μια προσέγγιση που να απορρίπτει τον εξαναγκασμό ή τις βίαιες επιστροφές προσφύγων, κάτι το οποίο επιβάλλεται επιτακτικά να γίνει τώρα.

Συζήτησα επίσης με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη τις ανησυχίες μου σχετικά, αν θέλετε, με την πρόκληση που συνιστά η πρόσφατη άφιξη των υπεράκτιων σκαφών γεώτρησης και έρευνας. Επαναλαμβάνω τη θέση της Ιρλανδίας ότι τα ναυτιλιακά θέματα και οι δραστηριότητες στη θάλασσα πρέπει να εξετάζονται εντός του πλαισίου του διεθνούς δικαίου και οποιαδήποτε διαφωνία στα θέματα αυτά πρέπει να επιλύεται μέσω διαπραγματεύσεων σε αυτό το νομικό πλαίσιο.

Αγαπητοί φίλοι,

Και πάλι σας ευχαριστώ για το θερμό καλωσόρισμά σας, τόσο τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση όσο και τον λαό της Κύπρου. Είναι η πρώτη φορά που επισκέπτομαι την Κύπρο, παρ' όλο που έχω ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη μοναδική ιστορία της χώρας σας εδώ και πολλά χρόνια. Ένα νησί στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και ακόμη περισσότερων πολιτισμών. Ένα νησί το οποίο διαχρονικά μέσα από τους αιώνες έχει δεχθεί πολλούς επισκέπτες, ευπρόσδεκτους και ανεπιθύμητους. Οι ιστορικοί παραλληλισμοί ανάμεσα στην Ιρλανδία και την Κύπρο είναι αδιαμφισβήτητοι.

Η έρευνα και αναζήτηση της γνώσης, η οποία δεν είναι μόνο ορθολογική, αλλά και όμορφη, είναι κάτι το οποίο πηγάζει εδώ στην Ανατολική Μεσόγειο, την κοιτίδα του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Η Κύπρος κατέχει σημαντικό ρόλο στην ελληνική μυθολογία, για παράδειγμα, όντας το νησί στο οποίο γεννήθηκαν η Αφροδίτη και ο Άδωνις και η πατρίδα του βασιλιά Κινύρα, του Τεύκρου και του Πυγμαλίωνα.

Η κυπριακή συμβολή στις τέχνες και τον πολιτισμό υπήρξε εξαιρετικά σημαντική. Η ιστορία της τέχνης της Κύπρου λέγεται ότι είναι πάνω από 10 000 χρονών, ενώ στην κυπριακή γραμματεία περιλαμβάνεται το επικό ποίημα «Κύπρια έπη», ένα από τα πολύ πρώιμα δείγματα ελληνικής και ευρωπαϊκής ποίησης, που γράφτηκε στα τέλη του 7^{ου} αιώνα π.Χ. και του οποίου η συγγραφή αποδίδεται στον Στασίνο.

Ιστορικά και η Ιρλανδία υπήρξε χώρος σημαντικής διάνοησης, συμβάλλοντας διεθνώς στις τέχνες και τον πολιτισμό, με μια συνεισφορά πάντοτε μεγάλης αξίας, μια ισχυρή αίσθηση σύνδεσης με τον έξω κόσμο.

Πρόσφατα τα δύο νησιά μας βρήκαν πολλούς τρόπους εποικοδομητικής συνεργασίας και μάλιστα ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι θα μπορέσουμε να βρούμε πολλούς ακόμη τρόπους, οι οποίοι ευελπιστώ ότι θα εμβαθυνθούν περαιτέρω, ιδιαίτερα με την ευκαιρία της παρούσας επίσκεψής μου, από τον χώρο του πολιτισμού και του τουρισμού στον τομέα των νομικών και των επιχειρήσεων, των τροφίμων και του περιβάλλοντος μέχρι την ανάπτυξη σχέσεων στον χώρο της θαλάσσιας πολιτικής και των ναυτιλιακών θεμάτων, όπως και η κοινή μας δέσμευση στο να ανταποκριθούμε στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και στο να πετύχουμε την αειφορία.

Το απόγευμα θα παρευρεθώ στη Λάρνακα, όπου θα συναντήσω τα μέλη του Κυπριακού Ναυτικού και Ναυτιλιακού Ινστιτούτου, ενός καινούριου ινστιτούτου για την Κύπρο, το οποίο θα σχεδιαστεί με βάση, ελπίζω, το πρότυπο του Ινστιτούτου Θαλάσσης της Ιρλανδίας, που εδρεύει στη γενέτειρά μου το Γκόλγουεϊ στη δυτική ακτή της Ιρλανδίας.

Δεν πρέπει να αποτελεί έκπληξη για κανέναν ότι το κάνουμε αυτό, δηλαδή το γεγονός ότι δημιουργούμε ναυτιλιακούς δεσμούς εκ νέου, δεδομένης της ιστορίας μας ως εθνών με παράδοση στη ναυτιλία. Καθ' όλη την κλασική περίοδο, όταν η Κύπρος βρισκόταν υπό τον έλεγχο της Περσικής Αυτοκρατορίας, γύρω στον 5^ο αιώνα π.Χ., ως μέρος της πέμπτης σατραπείας της Περσικής Αυτοκρατορίας η Κύπρος είχε διασυνδέσεις με τη Φοινίκη και τη Συρία. Όπως οι Φοίνικες, έτσι και οι Κύπριοι ήταν αναγνωρισμένοι ως άριστοι ναυτικοί και, σύμφωνα με κάποιες αναφορές, θεωρούνταν μάλιστα καλύτεροι και από τους Φοίνικες.

Όπως ανέφερα και τη Δευτέρα στην αρχή της επίσκεψής μου, χάρηκα που συναντήθηκα με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, για να συζητήσουμε επίκαιρα θέματα που ανησυχούν τόσο την Ιρλανδία όσο και την Κύπρο. Θα ήθελα ακόμη μια φορά να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο για το θερμό καλωσόρισμα και την ευγενική φιλοξενία του.

Τόσο η Κύπρος όσο και η Ιρλανδία, όπως έχω πει πρόσφατα, έχουν υποστεί τον αντίκτυπο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και στην περίπτωση και των δύο χωρών η έξοδος από αυτή τη δύσκολη περίοδο οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ανθεκτικότητα των λαών μας, που έχουν υποστεί πολλά δεινά και δοκιμασίες ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που σχετίζεται με την ούτω καλούμενη «μεγάλη ύφεση», που διήρκησε πέντε χρόνια στην πατρίδα μου και της οποίας οι επιδράσεις εξακολουθούν να εκδηλώνονται στην κοινωνία και την οικονομία μας.

Είναι σαφές τώρα ότι, ως άμεσο αποτέλεσμα των ωμών επιβολών και του χειρισμού της κρίσης, η κοινωνική συνοχή έχει πληγεί σοβαρά όχι μόνο στις δύο χώρες μας, αλλά και σε ολόκληρη την Ένωση. Ως επακόλουθο, αυτό συνέβαλε στη δημιουργία ενός κλίματος το οποίο διευκόλυνε την άνοδο του ευρωσκεπτικισμού, των αποκλειστικών μορφών εθνικισμού και του λαϊκισμού και τοπικισμού που αντλούνται από τη λιτότητα, αντιδράσεις οι οποίες στηρίζονται σε αρνητικές επικλήσεις φόβου και άγνοιας, συμπεριλαμβανομένου του φόβου και της άγνοιας που επικαλείται και χειραγωγεί κανείς υπερβολικά συχνά, για να χρησιμοποιήσει τον ξένο, τον «έτερο» ως εξιλαστήριο θύμα/ αποδιοπομπαίο τράγο.

Τόσο η Ιρλανδία όσο και η Κύπρος είναι δραστήρια μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπέρμαχοι μιας κοινωνικής Ευρώπης. Η Ιρλανδία περήφανα κατείχε την προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το 2004, τη χρονιά της ένταξης της Κύπρου μαζί με εννέα άλλες χώρες κατά την ιστορική εκείνη διεύρυνση της Ένωσης. Τον Μάιο αυτής της χρονιάς σημειώσαμε δεκαπέντε χρόνια από εκείνη την ιστορική «Ημέρα του καλωσορίσματος», όταν επουλώθηκαν πια οι πληγές των ψυχοπολεμικών διαχωρισμών της Ευρώπης.

Παρότι βρισκόμαστε στα γεωγραφικά άκρα της Ευρώπης, είμαστε και οι δύο στην καρδιά του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι και πρέπει να βρισκόμαστε στην καρδιά της συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης. Χάρη στις αντίστοιχες εθνικές εμπειρίες μας, έχουμε μια μοναδική προοπτική της Ένωσης και μας δίδεται η δυνατότητα να κάνουμε εύστοχες και καλά ενημερωμένες παρεμβάσεις, υπερβαίνοντας κάθε είδους κοντόφθαλμα συμφέροντα, σχετικά με τα πιθανά σενάρια του μέλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι οι μικρές σε πληθυσμό χώρες που μπορούν να επικαλεστούν τις αξίες και την αλληλεγγύη, όπως προβλέπουν οι βασικές συνθήκες.

Η Ιρλανδία και η Κύπρος μοιράζονται μια δέσμευση στις βασικές αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: σεβασμό για το κράτος δικαίου, προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αρχή της ισότητας εντός και μεταξύ των κρατών μελών. Αυτό το τελευταίο σημείο είναι εξέχουσας σημασίας για κράτη μέλη με μικρό πληθυσμό, όπως είναι η Ιρλανδία και η Κύπρος. Μοιραζόμαστε επίσης τις προκλήσεις και τις προοπτικές που αντιμετωπίζουν δύο κράτη στη γεωγραφική περιφέρεια της Ευρώπης με μικρού μεγέθους, ανοιχτές οικονομίες.

Αυτή η επίσημη επίσκεψη της Ιρλανδίας στην Κύπρο πραγματοποιείται σε μια πολλαπλής σπουδαιότητας, ιδιαίτερα σημαντική συγκυρία για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ένωσή μας είναι μια κοινότητα κανόνων, που περιλαμβάνουν το δίκαιο, την οικονομία και την κοινωνία, αλλά ταυτόχρονα -και ίσως εξίσου σημαντικά- είναι μια κοινότητα αξιών. Είναι ωστόσο σαφές ότι αυτές οι αξίες δεν υποστηρίζονται ομοιόμορφα και επαρκώς από όλα τα κράτη μέλη. Αυτό είναι ασφαλέστατα ένα θέμα σοβαρής ανησυχίας για τη δημοκρατία και για εκείνους από εμάς που πιστεύουμε, που έχουμε δουλέψει και εναποθέσει τις ελπίδες μας στην κοινωνική συνοχή, τα ανθρωπίνια δικαιώματα, την ισότητα και τον τερματισμό της φτώχειας.

Σε καιρούς που οι λαοί μας έρχονται αντιμέτωποι με λαϊκιστικές και απλοϊκές λύσεις σε περίπλοκα, πολυδιάστατα προβλήματα, όπως είναι η μεταναστευτική κρίση, δεν πρέπει να αφήσουμε τους πολίτες μας να υποκύψουν στην πολιτική της διχόνοιας, του φόβου και της επίρριψης ευθυνών. Πρέπει να προσφέρουμε εναλλακτικά πρότυπα ένταξης, καινοτομίας και μιας βαθύτερης αίσθησης της δημοκρατίας. Οι λαοί μας αξίζουν μια εκδοχή της ανεξαρτησίας τους και της κοινής κυριαρχίας που διέπεται από αρχές και εδράζεται σε αξίες.

Καθώς το Ηνωμένο Βασίλειο αποχωρεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η κυβέρνηση και ο λαός της Ιρλανδίας αισθάνονται ευγνωμοσύνη προς την αλληλεγγύη και κατανόηση που επιδεικνύουν τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ό,τι αφορά τις άνευ προηγουμένου επιπτώσεις για την Ιρλανδία. Από την απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου μέσω δημοψηφίσματος να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο στόχος της Ιρλανδίας ήταν πάνω από όλα να προστατέψει τα κεκτημένα της Συμφωνίας του Μπέλφαστ (Μεγάλης Παρασκευής), τα οποία κέρδισε με κόπο, και εγκαθίδρυσε μια ειρηνευτική διαδικασία, που, παρά τα κάποια εμπόδια, οδήγησε σε μια περίοδο ομαλοποίησης στη Βόρεια Ιρλανδία τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Η εν δυνάμει δημιουργία οποιωνδήποτε αυστηρών συνόρων στο νησί μας θα μπορούσε να διακυβεύσει αυτή την πρόοδο, που κερδήθηκε με μόχθο.

Γνωρίζουμε ότι εσείς στην Κύπρο κατανοείτε την αξία της ειρηνευτικής μας διαδικασίας και πόσο σημαντικό είναι να αποδεχτεί κανείς το κληροδοτήμα ενός οδυνηρού παρελθόντος. Σε αυτή την πρώτη μου επίσκεψη στην Κύπρο με λύπη είδα με τα μάτια μου τη φυσική παρουσία της συνεχιζόμενης διχοτόμησης του νησιού.

Χθες ο δήμαρχος Λευκωσίας με υποδέχτηκε στο νέο κτίριο του δημαρχείου στην παλιά πόλη. Ενώ βρισκόμουν εκεί, είχα την ευκαιρία να δω τη φυσική διαίρεση και τον αντίκτυπο της στην πόλη της Λευκωσίας. Μαζί με τον κυπριακό λαό και όλους τους φίλους της Κύπρου ελπίζω κι εγώ ειλικρινά ότι η Κύπρος θα μπορέσει να επανενωθεί υπό συνθήκες ειρήνης και πλήρους συμφιλίωσης ανάμεσα σε όλες τις κοινότητες του νησιού.

Στην Ιρλανδία έχουμε βιώσει για πολλά και επίπονα χρόνια το κόστος της διαίρεσης και της διχοτόμησης. Ένας από τους μεγάλους ειρηνοποιούς μας, ο Τζων Χιούμ, έχει πει αρκετές φορές ότι «ειρήνη» δε σημαίνει τόσο ένωση δύο κομματιών γης όσο ένωση των λαών. Από αυτή την άποψη, αναγνωρίζω τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η κοινωνία των πολιτών στην οικοδόμηση της ειρήνης και την παροχή λύσεων αντιμετώπισης των διαπολιτισμικών προκλήσεων, που μπορούν, με καλή θέληση, να υπερπηδηθούν, καθώς υπάρχει ενθάρρυνση, ενόραση και προσδοκία για την προοπτική ενός κοινού μέλλοντος.

Η πρόκληση της οικοδόμησης μιας συμφιλωμένης κοινωνίας μετά από έναν πόλεμο ή μια σύρραξη είναι γιγάντια. Είναι μια πρόκληση που βρίσκει τεράστια απήχηση στον ιρλανδικό λαό. Ως Πρόεδρος της Ιρλανδίας έχω επιδιώξει να αρθρώσω έναν λόγο σχετικά με το τι θα μπορούσε να μας προσφέρει η έννοια της ηθικής μνήμης. Είναι ένα θέμα στο οποίο επανέρχομαι ως Πρόεδρος της Ιρλανδίας σε αρκετές ομιλίες. Πώς πρέπει να εορτάζουμε και να τιμούμε δημοσίως ιστορικά γεγονότα της ιστορίας ενός έθνους; Γεγονότα που, λόγω του ότι επιδέχονται πολλαπλές και αντικρουόμενες ερμηνείες και εκδοχές, θα μπορούσαν να είναι διχαστικά.

Μια κεντρική διάσταση αυτού που εγώ αποκαλώ «ηθική μνήμη» είναι η απόρριψη κάθε τύπου συνειδητής ή ασυνειδητής συλλογικής αμνησίας. Η πραγματικότητα είναι ότι η απόρριψη σημαντικών ή και οδυνηρών γεγονότων του παρελθόντος ή η μη αναγνώριση της απώλειας και της μνήμης των ανθρώπων οι οποίοι έχουν επηρεαστεί από αυτά θα ήταν αντιπαραγωγικό και, επιτρέψτε μου να πω, ακόμη και ανήθικο.

Η ηθική μνήμη απαιτεί να είμαστε ανοιχτοί σε μια ευρυμάθεια η οποία θα διευρύνει τον φακό της κατανόησής μας, έτσι ώστε να συμπεριλάβει το ευρύτερο πολιτικό και πνευματικό πλαίσιο στο οποίο εκτυλίχθηκαν τα γεγονότα και να βελτιώσει την αντίληψη των λαών μας σχετικά με την περιπλοκότητα και τη φύση μιας ταραχώδους περιόδου, επιστώντας την προσοχή στη λεπτομέρεια των ατομικών εμπειριών, συμπεριλαμβανομένων ιδιαίτερα εκείνων των περιθωριοποιημένων ατόμων. Έφθασε η ώρα για αυτό που ο Ιρλανδός λόγιος Richard Kearney αποκαλεί «ηθική της αφηγηματικής φιλοξενίας», που μπορεί να αντικαταστήσει την περιχαράκωση του παρελθόντος. Πιστεύω ότι είναι μια άσκηση, η οποία θα αποδώσει τα μέγιστα αποτελέσματα στο νησί μου, σε αυτό εδώ το νησί ενδεχομένως και σε ολόκληρη την ήπειρο της Ευρώπης. Όλοι μαζί ας καλλιεργήσουμε τη μνήμη ως εργαλείο ζωής και ως μια ασφαλή βάση για το μέλλον, απομακρύνοντας την ικανότητα που έχουν τα τραγικά γεγονότα του παρελθόντος να μας αποσπούν είτε ένα ειρηνικό παρόν είτε μια θετική ενόραση του μέλλοντος.

Από την ανεξαρτησία μας και οι δύο χώρες, προς τιμήν των εκάστοτε κυβερνήσεών τους, έχουν στηρίξει τα πολυμερή συστήματα με τους θεσμούς τους και το κράτος δικαίου. Στην Ιρλανδία έχουμε μια μακρά παράδοση στήριξης και συμμετοχής στα Ηνωμένα Έθνη. Είμαστε πολύ περήφανοι για το γεγονός ότι η Ιρλανδία είναι το μόνο κράτος μέλος που κατέχει το ρεκόρ υπηρεσίας στις ειρηνευτικές αποστολές του ΟΗΕ από την πρώτη χρονιά που συμμετείχαμε το 1958.

Αυτή η δέσμευση, όπως είπατε, κύριε Πρόεδρε, εκφράστηκε στην πράξη εδώ στην Κύπρο, όπου από τις πρώτες κιόλας μέρες της παρουσίας του ΟΗΕ στην Κύπρο το 1964 οι Ιρλανδικές Αμυντικές Δυνάμεις διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο. Όλα αυτά τα χρόνια μια δύναμη περίπου 10 000 Ιρλανδών στρατιωτών έχουν υπηρετήσει στην Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Σήμερα αυτή η παράδοση στήριξης της αποστολής συνεχίζεται με την παρουσία δώδεκα μελών της Ιρλανδικής Αστυνομικής Δύναμης An Garda Síochána, που υπηρετεί στην Κύπρο επί του παρόντος. Με μεγάλη χαρά τους συνάντησα τη Δευτέρα και τους ευχαρίστησα για το έργο που επιτελούν εδώ, εκπροσωπώντας όχι μόνο την Ιρλανδία, αλλά και τα Ηνωμένα Έθνη.

Ως έθνος το οποίο έχει βιώσει τη διαίρεση και την ένταση, η Ιρλανδία είναι σε θέση να κατανοήσει τις περιπλοκότητες των περιστάσεων εδώ στην Κύπρο. Αισθάνομαι πάρα πολύ περήφανος για το έργο που επιτελέστηκε από τους πολίτες της Ιρλανδίας -γυναίκες και άντρες- που υπηρέτησαν εδώ και για το ότι συνέβαλαν στη δημιουργία ενός αληθινού δεσμού ανάμεσα στους λαούς μας.

Χθες επισκέφθηκα τη Διερευνητική Επιτροπή για τους Αγνοούμενους, όπου ενημερώθηκα για τον καταστροφικό αντίκτυπο που εξακολουθεί να έχει το ζήτημα των αγνοουμένων και για τις προσπάθειες που καταβάλλει η επιτροπή και το προσωπικό της, για να επουλώσει αυτή την πληγή και να στηρίξει τις οικογένειες που πενθούν. Θα ήθελα να συγχαρώ την επιτροπή για το έργο της και ελπίζω ότι θα καταστεί δυνατόν τελικά να φέρουν κάποια ειρήνη σε όλους εκείνους που έχουν υποστεί τον πρόσθετο πόνο και την απώλεια των αγαπημένων τους ανθρώπων, των οποίων τα λείψανα δεν έχουν ακόμη εντοπιστεί. Με εντυπωσίασε ο επαγγελματισμός, η συναισθηματική στήριξη και η συνεργασία, καθώς και η πολύτιμη εμπειρία και εκπαίδευση

που παρέχεται σε νέους δικανικούς επιστήμονες, οι οποίοι δεν έχω καμία αμφιβολία ότι θα συνεχίσουν να κάνουν τη δική τους αξιόλογη συνεισφορά όχι μόνο σε περιφερειακό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ως μικρές χώρες, τόσο η Ιρλανδία όσο και η Κύπρος αποδίδουν μεγάλη αξία στο διεθνές, πολυμερές σύστημα που στηρίζεται σε κανόνες και που προέκυψε μετά από τους μεγάλους πολέμους του εικοστού αιώνα. Επίσης, συμμετέχουμε και οι δύο δραστήρια σε πολυμερή θεσμικά όργανα.

Πριν από μόλις τρεις εβδομάδες είχα την τιμή να συμμετάσχω στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών και να καταθέσω την εθνική θέση της Ιρλανδίας ενώπιον των ηγετών των χωρών μελών του ΟΗΕ. Με την ευκαιρία αυτής της ομιλίας τόνισα την ανάγκη για επείγουσα δράση για την αντιμετώπιση των πολλαπλών κρίσεων που μαστίζουν την εποχή μας και που απαιτούν πολυμερή δέσμευση: οικολογική, οικονομική, ανθρωπιστική και δημοκρατική.

Κατά τη διάρκεια της παρουσίας μου στη Νέα Υόρκη στα Ηνωμένα Έθνη χάρηκα που η Ιρλανδία συνδιοργάνωσε, μαζί με τα νησιά Φίτζι, μια σημαντική σύνοδο κορυφής των Μικρών Αναπτυσσόμενων Νησιωτικών Κρατών (SIDS), που εστιάστηκε στην εξέταση της προόδου στο θέμα του προγράμματος SAMOA Pathway (Επιταχυνόμενων Τρόπων Δράσης στα Μικρά Αναπτυσσόμενα Νησιωτικά Κράτη).

Τα μικρά νησιά, όπως γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά, έχουν μια εγγενή τρωτότητα. Αυτή η τρωτότητα έχει αφήσει τις νησιωτικές κοινότητες και τις χαμηλού υψομέτρου παράκτιες περιοχές εκτεθειμένες όχι μόνο στις δυνάμεις της φύσης και στην καταστροφή της κλιματικής αλλαγής, αλλά πολλές φορές, δεδομένης της στρατηγικής τους θέσης και μη υπολογίζοντας τους λαούς τους, στις καταστροφές των επεκτατικών και κατακτητικών αυτοκρατοριών.

Σήμερα η κοινή εμπειρία των νησιών συμβαίνει εντός ενός πλαισίου χρηματοπιστωτικοποιημένης παγκόσμιας οικονομίας με τις ειδικές πιέσεις που ασκούνται, τις οικολογικές απειλές που έχουν καταστεί επικίνδυνες λόγω της αλλαγής του κλίματος και τις καταστροφικές επιπτώσεις στο οικοσύστημά μας, που πηγάζουν σε μεγάλο βαθμό από αυτό που περιγράφουμε ως «αναπτυγμένες χώρες».

Στην αντιμετώπιση αυτών των νέων προκλήσεων πιστεύω ότι είναι ζωτικής σημασίας να υπάρχει μια κοινή, συντονισμένη, καθορισμένη στρατηγική εντός των πολυμερών θεσμικών οργάνων και της διπλωματικής πράξης και είμαι βέβαιος ότι το πρόγραμμα SAMOA Pathway θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην κινητοποίηση επενδύσεων για τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και σε μέτρα προσαρμογής για τα Μικρά Αναπτυσσόμενα Νησιωτικά Κράτη.

Γενικότερα, αν θέλουμε να έχουμε κάποια ρεαλιστική ελπίδα μετριασμού των χειρότερων επιδράσεων της υπερθέρμανσης του πλανήτη, πράγμα που εν μέρει ήδη βιώνουμε σήμερα, θα απαιτηθεί μια σημαντική εντατικοποίηση των προσπαθειών καταπολέμησης της παγκόσμιας αλλαγής του κλίματος.

Ο χρόνος για συζήτηση έχει παρέλθει εδώ και πολύ καιρό. Τουλάχιστον για τις τελευταίες δύο δεκαετίες η επιστήμη μάς έχει δώσει αδιαμφισβήτητες αποδείξεις. Απαιτούμε αυστηρότερους, παγκοσμίως συμφωνημένους στόχους για τις εκπομπές ασφαλώς, αλλά πρέπει επίσης να χρησιμοποιούμε τα εργαλεία της περιβαλλοντικής φορολογίας τα οποία στηρίζονται στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», έτσι ώστε να τιμολογείται ορθά η χρήση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της τιμολόγησης του διοξειδίου του άνθρακα, της δημιουργίας των κατάλληλων κινήτρων, έτσι ώστε να μπορεί ο καθένας να διαδραματίσει τον δικό του ρόλο στον τερματισμό αυτής της μη βιώσιμης εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μειώνοντας το αποτύπωμα του άνθρακα, αγοράζοντας πιο βιώσιμα, ηθικώς παραχθέντα προϊόντα και διευκολύνοντας την επένδυση σε μια κλιματικά ανθεκτική οικονομία.

Στην ιστορία των Ηνωμένων Εθνών είναι τα έθνη με τους μικρότερους πληθυσμούς τα οποία τις περισσότερες φορές συνεργάστηκαν για την προώθηση του κοινού καλού για τις ανάγκες της ανθρωπότητας, υπερβαίνοντας όλα τα σύνορα.

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ακμάζει, όταν ακούγονται τέτοιες φωνές. Ένας Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ο οποίος θα περιοριζε τη συζήτηση στον ηθικό σκοπό της Χάρτας και την εκτέλεσή του με βάση τις συζητήσεις και αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και στη συνέχεια κυνικά θα αγνοούσε αυτές τις φωνές του κόσμου, φωνές οι οποίες προσδιορίζουν τον ίδιο τον σκοπό του ΟΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας, τότε εννοείται ότι θα έχανε πολύ γρήγορα την αξιοπιστία του ενώπιον του κόσμου. Πρέπει να διαφυλάξουμε τον ΟΗΕ, έτσι ώστε να μην καταντήσει ένας ανίκανος, κυνικός οργανισμός.

Δεν πρέπει ποτέ να απορρίπτεται η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και οι αποφάσεις της προς όφελος της επιδίωξης των ανεξέλεγκτων και τόσο συχνά απειλητικών συμφερόντων των δυνατών. Όταν ο ΟΗΕ στρέφει την προσοχή του προς την κατάρτιση ενός μετασχηματιστικού θεματολογίου, όπως έγινε το 2015 με τους Στόχους της Αειφόρου Ανάπτυξης και του Θεματολογίου του 2030, κράτη μέλη όπως είναι η Ιρλανδία και η Κύπρος καλούνται να λάβουν ηγετική θέση.

Χώρες με μικρούς πληθυσμούς που βασίζονται σε αρχές, όπως είναι οι δυο λαοί μας, έχουν την ικανότητα να συνεργάζονται για την επίτευξη συναίνεσης και στήριξης, εστιάζοντας στο κοινό καλό και υπερβαίνοντας τυχόν

ιδιοτελείς στενόμευαλες προτεραιότητες, που στόχο έχουν την κυριαρχία ή τον έλεγχο μιας συλλογιστικής που πρέπει σε τελική ανάλυση να είναι η συλλογιστική των πολλών.

Το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο χρειάστηκε να λειτουργήσει ο ΟΗΕ είναι μια καθοδηγούμενη από το εμπόριο παγκοσμιοποίηση με θεωρητικό υπόβαθρο, η οποία στο επίπεδο πολιτικής ακολουθεί το κυρίαρχο μοντέλο σύνδεσης της οικονομίας με την κοινωνία, χρησιμοποιώντας ως όχημα την «ανάπτυξη».

Υποστηρίζω διαχρονικά την ανάγκη να εξέλθουμε από αυτό το αποτυχημένο πρότυπο και να βρούμε ένα σύστημα το οποίο να διευκολύνει ή ακόμη και να επιτρέπει τη δημιουργία ενός νέου προτύπου. Η λύση δεν είναι απλά να δώσουμε μια οικολογική ή κοινωνική επίφαση στην κατάσταση που επικρατεί και που έχει αποτύχει. Πρέπει να αγωνιστούμε, για να πετύχουμε μια νέα συμμετρία ανάμεσα στην οικολογία, την οικονομία, την κοινωνία και τη διάσταση του φύλου. Μια συμμετρία που να σέβεται τη διαφορετικότητα σε όλες τις μορφές, διατηρώντας ταυτόχρονα μια επίγνωση του τι πρέπει να κάνουμε μαζί σε συνεργασία.

Αν επιλέξουμε αυτή την οδό -και πιστεύω ότι αυτό είναι ένα επείγον θέμα το οποίο επιβάλλεται να δούμε- θα αντιμετωπίσουμε την αντίσταση αυτών που πιστεύουν στην άναρχη ηγεμονία των δυνάμεων της αγοράς. Ωστόσο, εάν αποτύχουμε, τότε η οργή του κοινού θα στραφεί ενάντια στους αιρετούς εκπροσώπους. Απλά, πρέπει να έχουμε το κουράγιο και τη δέσμευση να αντιμετωπίσουμε το αναπτυσσόμενο ρεύμα της μη λογοδοσίας των οικονομικών δυνάμεων που δε γνωρίζουν ούτε όρια ούτε περιορισμούς.

Πιστεύω ότι η ποιότητα της ζωής δεν μπορεί να υπολογιστεί απλά με όρους πόρων, συσσώρευσης και κατανάλωσης. Πρέπει μάλλον να εξετάσουμε τη σχέση μας με τον κόσμο ή τον «αντίκτυπο» μας πάνω σε αυτόν, όχι όπως θα επιθυμούσαμε να τον χρησιμοποιήσουμε σε βαθμό κατάχρησης, αλλά να αναρωτηθούμε με ποιο τρόπο μας δέχεται αυτός ο κόσμος και αν το κάνει με χαρά ή με πόνο.

Αυτή η έννοια του αντίκτυπου, η οποία διατυπώθηκε τόσο εύγλωττα από ακαδημαϊκούς, όπως είναι ο Γερμανός Καθηγητής Χάρτμουτ Ρόζα, είναι μια έννοια την οποία γνωρίζουν πολύ καλά οι νέοι του σήμερα. Νέοι όπως η Γκρέτα Τούνμπεργκ ηγούνται ενός νέου κινήματος, ενός κινήματος που είναι ριζωμένο βαθιά σε μια μετατόπιση προς ένα κοινωνιο-οικολογικό πρότυπο. Ιδέες τις οποίες υποστηρίζουν επίσης διαπρεπείς ακαδημαϊκοί, όπως ο Καθηγητής Ίαν Γκαφ στο βιβλίο του «Heat, Greed and Human Need», η ευρεία αποδοχή του οποίου δεν αποτελεί μόνο μια σημαντική χειρονομία αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, αλλά είναι και η μοναδική μας ελπίδα ως ενός παγκοσμιοποιημένου λαού να αποφύγουμε την οικολογική και την κοινωνική καταστροφή. Το κυρίαρχο νεοφιλελεύθερο μοντέλο μάς έχει απογοητεύσει όλους και έχει οδηγήσει σε αύξηση της ανισότητας και σε οικολογικούς κινδύνους.

Κατά την εποχή πριν από την έλευση του επικρατούντος οικονομικού μοντέλου εγώ ο ίδιος, ως ακαδημαϊκός, έτρεφα ελπίδες ότι οι ανθρωπιστικές κοινωνικές επιστήμες θα ασκούσαν μια δύναμη χειραφέτησης. Δε θα μπορούσα να είχα προβλέψει την επιρροή της νέας εισόδου των ακραίων ιδεών των θεωρητικών της ελεύθερης αγοράς όχι μόνο σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο δημοσίων πολιτικών, πολιτικές οι οποίες προωθήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο, στις ΗΠΑ και αλλού τις δεκαετίες του 1980, του 1990, όχι ως πολιτικές επιλογής ανάμεσα σε ανταγωνιστικές εναλλακτικές λύσεις, αλλά ως η μοναδική ηγεμονική εκδοχή της διασύνδεσης ανάμεσα στις αγορές, την οικονομία και την ίδια την κοινωνία.

Δεκαετίες κενσινανισμού που παραχώρησαν τη θέση τους σε δεκαετίες επηρεασμένες από τις θεωρίες της νέας εισόδου προσωπικοτήτων, όπως οι Φρίντριχ φον Χάγιεκ και Μίλτον Φρίντμαν, στην κυριαρχία της αγοράς άνευ περιορισμών και ρύθμισης και σε μια τάξη επικοινωνίας με μια συλλογιστική η οποία «ευνοεί» με τη σειρά της τον επιθετικό ατομικισμό και την ασυγκράτητη συσσώρευση πλούτου.

Έχει προκύψει ένα κυρίαρχο και σε μεγάλο βαθμό μη αμφισβητούμενο μοντέλο με συνέπειες για όλους εμάς, για τους θεσμούς μας, ακόμα και για τις δημοκρατίες μας. Είναι ένα μοντέλο με παραδοχές και αξιώσεις σχετικά με τη σχέση ανάμεσα στη διανομή, την πολιτική, την οικονομία και την κοινωνία, θα λέγαμε, ακόμη και τη διασύνδεση ανάμεσα στις κοινωνίες.

Αυτό το μοντέλο έχει ενισχυθεί και έχει ενθαρρύνει τον ατομικισμό χωρίς κοινωνική ευθύνη, εντός συνόρων και πέραν των συνόρων. Όχι μονάχα αξιώνει έναν ορθολογισμό στις αγορές, αλλά με όρους πολιτικής έχει παραδώσει αγορές *laissez-faire* με ανεπαρκή ρύθμιση και επιβολή. Η επέκτασή του και στην ίδια τη γλώσσα, η στρέβλωση εννοιών, ακόμη και εννοιών χειραφέτησης, οδήγησε για παράδειγμα στον επαναπροσδιορισμό της έννοιας της «ελευθερίας» με περιοριστικό, υπεραπλουστευμένο τρόπο σε «ελευθερία της αγοράς». Η αξία του ανθρώπου με άλλα λόγια υποβαθμίζεται και μειώνεται στην οικονομική του αξία.

Ως εκ τούτου, ο δημόσιος χώρος οφείλει να γίνει για ακόμα μία φορά στην ιστορία του ανθρώπου πεδίο αμφισβήτησης, όπου η δημοκρατία αντιπαράκειται με την ασυδοσία. Σε αυτή την περίοδο όπου αναζητούμε έξοδο από τον ακραίο ατομικισμό, μια περίοδο κατά την οποία η έννοια της κοινωνίας έχει αμφισβητηθεί και επαναπροσδιοριστεί περιοριστικά και μειωτικά, όπου ο δημόσιος χώρος σε μεγάλο αριθμό χωρών έχει εμπορευματοποιηθεί, οφείλουμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας, ώστε να αποκτηθεί μία ενιαία συνείδηση για την οικολογία, την ανθρωπινή ανάγκη, την αξιοπρέπεια, τον σεβασμό των πηγών της αλήθειας και την εύλογη και υπαρκτή παραμυθία.

Με πληθώρα συνεργασιών θα επιδιώξουμε την ανάκτηση του δημόσιου χώρου με γνώμονα την καρδιά, αλλά και τα όσα επιβάλλει η λογική. Αυτό μας διδάσκουν οι αρχαίοι πολιτισμοί, όπως πολύ καλά γνωρίζει η Κύπρος με τον πλούσιο και πανάρχαιο πολιτισμό της.

Τέλος, θα ήταν παράλειψη εκ μέρους μου να μην αναφερθώ σε ένα ακόμη κοινό χαρακτηριστικό ανάμεσα στην Ιρλανδία και την Κύπρο: Είμαστε δύο λαοί της διασποράς, όπου η μετανάστευση και οι εξορισμοί ήταν ένα κύριο στοιχείο στις ενδιαφέρουσες ιστορίες των δύο χωρών μας. Διαχρονικά διαδοχικές γενεές έχουμε εγκαταλείψει τις νησιωτικές μας πατρίδες είτε λόγω δικής μας επιλογής είτε κατόπιν εξαναγκασμού. Οι δικοί μας απόδημοι πήγαν στις ίδιες χώρες στις οποίες πήγαν και οι δικοί σας: Βρετανία, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και Αυστραλία μεταξύ άλλων. Η συνεισφορά τους στις θετές τους πατρίδες υπήρξε τεράστια.

Για να αποτυπώσω καλύτερα τον βαθμό της ιρλανδικής μεταναστευτικής εμπειρίας, μέχρι το 1901 οι Ιρλανδοί που ζούσαν εκτός Ιρλανδίας ήταν περισσότεροι από εκείνους που διέμεναν στο νησί. Σήμερα οι Ιρλανδοί της διασποράς υπολογίζονται σε άνω των εβδομήντα εκατομμυρίων. Η ιστορία του έθνους μας είναι διάσπαρτη από τραγικές θύμησης της οικτρής κατάστασης που βίωσαν οι μετανάστες εγκαταλείποντας την ίδια μας την πατρίδα.

Είναι αυτό το σχετικά πρόσφατο κεφάλαιο στη δική μας ιστορία ως έθνους που μας κάνει ως Ιρλανδούς να συμπάσχουμε και να κατανοούμε συναισθηματικά τη δοκιμασία αυτών που αναγκάζονται βίαια να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές τους εστίες, μια ιδιαίτερη κατανόηση των τεράστιων δυσκολιών που αντιμετωπίζουν εκείνοι που τρέπονται σε φυγή και μετατρέπονται σε πρόσφυγες λόγω συρράξεων και πολέμου ή λόγω οικονομικής ανάγκης ή στέρησης της περιουσίας τους.

Εδώ και πολλές δεκαετίες η Ευρώπη κατέχει ηγετική θέση στην προάσπιση των δικαιωμάτων των προσφύγων και από το 2008 έχει εξετάσει περίπου έξι εκατομμύρια αιτήσεις ασύλου. Είναι σαφές ωστόσο ότι η άνοδος των λαϊκιστικών πολιτικών ιδεολογιών που βασίζονται στον φόβο, τη διχόνοια και τον αποκλεισμό -όπου το θύμα του αποκλεισμού συχνά εγκαταλείπεται και καταντά θήραμα στα νύχια των ξενόφοβων και των ρατσιστών- αποτελεί τεράστια απειλή για την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη.

Συμφωνώ με τα πρόσφατα λόγια του Υπατου Επιτρόπου του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες Φίλιππο Γκράντι, τον οποίο είχα τη χαρά να υποδεχτώ στο Δουβλίνο φέτος τον Ιούνιο: «Μόνο εάν η Ευρώπη είναι ισχυρή και ενωμένη, θα είναι σε θέση οι Ευρωπαίοι να αντιμετωπίσουν το προσφυγικό και το μεταναστευτικό με πρακτικό και αποτελεσματικό τρόπο, βασισμένο σε αρχές».

Είναι απόλυτα σαφές ότι, εάν διευκολύνουμε και προωθήσουμε μια αμοιβαία ανταλλαγή πολιτισμών και ιδεών και αν σχηματίσουμε πολλαπλά πρότυπα συμβίωσης, τότε η πολιτιστική πολυμορφία που θα προκύψει θα επιφέρει καινοτομία, ευκαιρίες, δυναμισμό και δημιουργική ενέργεια, που εμπλουτίζουν την κοινωνία μας.

Η επίλυση των μεταναστευτικών κρίσεων είναι ένα περίπλοκο εγχείρημα και θα απαιτηθεί σημαντική εξωτερική βοήθεια στις πληγείσες χώρες για την προώθηση της χρηστής διοίκησης και του κράτους δικαίου, τη βελτίωση της ασφάλειας και τη μείωση της ένδειας και της ανισότητας. Υπήρξα πάντοτε υπέρμαχος της δημιουργίας ενός παγκόσμιου ταμείου με περιφερειακά εργαλεία για την επίτευξη αυτού του στόχου. Επενδύσεις σε πληγείσες περιοχές μπορούν μακροπρόθεσμα να μετριάσουν κρούσματα βίας, διαφθοράς και φτώχειας, ιδιαίτερα όταν αξιοποιούνται υφιστάμενες πρωτοβουλίες των ομάδων της κοινωνίας των πολιτών.

Οι πρόσφατες απειλές για αποκοπή της βοήθειας στις χώρες εκείνες των οποίων οι κυβερνήσεις έχουν αποτύχει να αναχαιτίσουν τη μη εξουσιοδοτημένη μετανάστευση θα πετύχουν το αντίθετο αποτέλεσμα και θα καταστήσουν αβέβαιη τη μελλοντική υπόσταση των ήδη εγκατεστημένων προγραμμάτων. Η βοήθεια δεν πρέπει να επικεντρώνεται απλά στις περιοχές τις οποίες εγκαταλείπουν οι άνθρωποι. Πρέπει να κατευθύνεται και σε μέρη στα οποία διαμένουν άνθρωποι, με ή χωρίς τη θέλησή τους, και να στηρίζει συναφείς φορείς. Χρειαζόμαστε ένα παγκόσμιο ταμείο πρόληψης, διαχείρισης και ανταπόκρισης στην παγκόσμια μετανάστευση με περιφερειακής κλίμακας θεσμικά όργανα, που να έχουν την ικανότητα πρόληψης και ανταπόκρισης.

Σήμερα απαιτούμε δράσεις που ανταποκρίνονται σε δομές από τις οποίες πηγάζει η παγκόσμια φτώχεια, οι συγκρούσεις και η ακούσια μετανάστευση. Απαιτούμε επείγοντως δράσεις στο κλίμα, τη μετανάστευση, τη συνοχή και την ευρύτερη ανάπτυξη. Βραχυπρόθεσμα πρέπει να αποκαταστήσουμε τη χρηματοδότηση για την ανθρωπιστική βοήθεια. Ωστόσο, οι ανθρωπιστικές δράσεις δεν πρέπει πια να επιτρέπεται να εξυπηρετούν ως μια εναλλακτική επαρκής απάντηση σε καταστάσεις κρίσεων οι οποίες πηγάζουν από πολιτικά και διαρθρωτικά ζητήματα. Η ανθρωπιστική δράση δεν αποτελεί υποκατάστατο του κρίσιμου πολιτικού διαλόγου και της διαμεσολάβησης που πρέπει να ανταποκρίνονται σε διαρθρωτικές αλλαγές. Τις διαρθρωτικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν για το διεθνές χρέος, την οικονομία και το εμπόριο.

Αγαπητοί φίλοι,

Επιτρέψτε μου για άλλη μια φορά να σας ευχαριστήσω για το θερμό καλωσόρισμά σας σήμερα και να σας ευχηθώ τα καλύτερα στο σπουδαίο έργο το οποίο επιτελείτε σε αυτό το σώμα ως κοινοβουλευτικά μέλη και αντιπρόσωποι του λαού.

Ευχαριστώ.

Go raibh míle maith agaibh go léir.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Thank you very much your Excellency. Thank you very much.

Παρακαλώ τον κοσμήτορα να οδηγήσει τον Πρόεδρο στη θέση του.

Παρακαλώ τους συναδέλφους να παραμείνουν για λίγα λεπτά στις θέσεις τους, μέχρι να αποχωρήσει ο φιλοξενούμενός μας.

Θέλω για ακόμη μια φορά, εξοχότατε Πρόεδρε, να σας ευχαριστήσω για τα σοφά σας λόγια, για τη γεμάτη μηνύματα ομιλία σας για τις ανθρώπινες αξίες, τα ανθρώπινα δικαιώματα. Όταν αυτά λέγονται από το βήμα της Βουλής μιας πολύ μικρής χώρας που υποφέρει από εισβολή και κατοχή μιας μεγάλης γειτονικής χώρας και καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κρατικών δικαιωμάτων, έχουν ιδιαίτερη σημασία και θέλω ιδιαίτερα για άλλη μια φορά να σας ευχαριστήσω.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Σας παρακαλώ, μείνετε στη θέση σας, μέχρι να οδηγήσω τον Πρόεδρο στην έξοδο.

Κηρύσσω τη λήξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.47 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Μυλωνάς Παύλος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής

Μυριάνθους Ηλίας

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης

Γιωργάλλας Μιχάλης

(Πρόεδρος Βουλής)

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής και αντιφώνηση του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας κ. Michael D. Higgins στα πλαίσια ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Τιμή: €3,50